

at hvad Landbrugerne ønske og forlange, det er, at Væxer, som forbruges af Landmændene, men som ogsaa forbruges af hele den øvrige Befolkning, skulle formindstes i Pris, ved mindre Toldafgifter. Jeg formoder, at det maa være dette, det gælder, altsaa ikke blot Landbrugsproduktionsmidler, men de almindelige Konsumvarer, der er lagt Told paa. Ja, hvis en saadan Told bliver hævet, kunde der være Grund til at antage, at Livet i det hele vilde blive billigere i Danmark, og Landbrugerne vilde saa vel nok tjene derved, men hele Befolkningen vilde saa ogsaa komme til at tjene derved, og Landbrugerne vilde saa dele Vilkaar med hele Befolkningen. Det kunde da antages, at det særlig gjaldt om Ting, der spille en Rolle som Hjælpemidler, saadanne Ting som Maskiner, Trævarer, Bygningstræ osv., at det var slikt, som man særlig havde Opmærksomheden henvendt paa. Men om disse Væxer gælder ogsaa det samme, at de ere almindelige Forbrugsvarer for hele Befolkningen, og at de anvendes i mangfoldige andre Produktionsvirksomheder, end netop Landbruget. Følgen heraf er, at dersom man gennem Toldafgifter vil yde Landbruget nogen væsentlig Hjælp, kan den ikke ydes særskilt til Landbruget. Det er jo ganske klart, at det Kul og Jærn og Træ osv., som forbruges i Landbruget, kunde ikke gaa frit ind, medens det øvrige indførte Kul, Jærn, Træ osv. betalte Told. Toldfriheden maatte ramme over hele Linien. Men saa er det tillige ogsaa klart, at hvis Beskyttelsen for Landbruget i dets Virksomhed skal blive til at mærke, saa maa Medsættelserne i Toldindtægten blive saa betydelige, at der absolut paa anden Maade maa gives Statskassen Ekvivalent derved. Det vilde blive saa mange Penge, der da vilde gaa tabt af Toldindtægterne, at ikke engang det Overskud, som der er i Nar, vil være for noget at regne til at dække det, det vilde være ganske uden Betydning i saa Henseende. Man maatte være beredt paa at dække Tabet paa anden Maade. Et æret Medlem, som havde Ordet den første Dag, vistnok det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgkreds (C. Hage), hvis Fremstilling og finansielle Betragtninger jo i det hele taget havde en noget mørk Kolorit, gjorde opmærksom paa, at det efter hans Mening vilde være nødvendigt at komme til nye Statter. Han gik endda ikke ud fra, at man med runde Hænder skulde kaste Millioner over Bord, og dog mente han, at man vilde komme til at behøve nye Statter. Han angav saa, at efter hans Mening kunde der kun være Spørgsmaal om to Veje til at skaffe disse nye Indtægter. Den ene var

igennem Bestatning af Brændevin, den anden var gennem en Indkomststat. Jeg tror, at det ærede Medlem har Ret i saa Henseende, jeg kan i alt Fald ganske slutte mig til denne Betragtning. Jeg vilde kun ønske, at naar man, som saa naturligt er, haade blandt Landmænd og blandt andre, der drive Produktionsvirksomheder, bestæftiger sig med det Spørgsmaal, hvilke Toldnedsættelser der kunde være henigtsmæssige og fordelagtige for vedkommende Produktionsvirksomhed, saa tillige vilde have for Øje, at saadanne Nedsættelser kun ere mulige, naar man er villig til at erstatte det, der gaar tabt, ved andre Statter. Jeg har jævnlig ved Siden af de stærke Udtalelser om Produktionsvirksomhedernes stærke Trang til toldfri Indførsel af Raastoffer og Produktionshjælpemidler, savnet, at man gjorde opmærksom paa, at det tabte maatte erstattes, altsaa tillige stillede det Spørgsmaal frem: Er man villig til at erstatte Tabet ad en af de Veje, ad hvilke det kun er muligt? Jeg tror, at den Varme, hvormed man har sluttet sig til Forlangenderne om Nedsættelser, vilde have været noget mindre, naar man ved Siden deraf havde overvejet det Spørgsmaal paa hvilken Maade der saa skulde fremkomme Erstatning for Tabet. Jeg har efter de Erfaringer, jeg har gjort, Grund til at antage, at der ikke er nogen Sympati for at søge Erstatning ved en forhøjet Brændevinsafgift, og skønt Spørgsmaalet om en ny Indkomststat ikke har været oppe i lang Tid, har jeg Indtrykket af, at heller ikke den vilde kunne glæde sig ved en almindelig Tilslutning. At det ikke er Bagateller, der bliver Spørgsmaal om, er givet, naar man erindrer, at den tidligere Indkomststat kun har givet omtrent $1\frac{1}{2}$ Million for hver pro Cent. Skulde der altsaa tilvejebringes et Beløb — og det er meget moderat — paa 6 Millioner, svarende til det Beløb, der gik bort gennem Nedsættelse paa Toldafgifterne, vilde det være til en Indkomststat paa 4 pCt. Da jeg for nævnte Maskiner som en af de Indførselsvarer, jeg antog, at man særlig havde haft for Øje, naar man klagede over den høje Told paa Landbrugets Hjælpemidler, havde jeg egentlig ventet at saa Tilslutning gennem et lille Nil fra det ærede Medlem for Malborg Amts 1. Valgkreds (Lutein), men jeg fik det ikke. Er det imidlertid dem, man har haft for Øje, vil jeg dog gøre opmærksom paa, at denne Told i Mæret 1890 kun har indbragt 8,600 Kr. Dersom det er saa beskedne Sættelser, Landbruget kræver og vil være tilfreds med, kan man jo nok tale om Tingene! Nu maa man ganske vist erindre, at det er det, der er kommet ind ved 10